

**ПРОГРАМА
ЗА РАЗВИТИЕТО НА ТУРИЗМА
В ОБЩИНА СТРЕЛЧА
2022 година**

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Един от основните приоритети в развитието на община Стрелча е туризмът и балнеологията, което среща широка подкрепа както на обществеността, така и на местната и държавната власт. В последно време туризмът е един от най-динамично развиващите се отрасли в националната икономика и бележи непрекъснат растеж, но през изминалите две години е засегнат от разпространението на COVID – 19.

Туристическите дадености са основополагаща предпоставка за развитието на туризма в община Стрелча. Районът има мек климат, богато разнообразие от природни забележителности, културни и исторически паметници, минерални извори и естествени водоизточници, автентични традиции и обичаи и гостоприемно население, които са важна предпоставка за развитие на различни форми на туризъм.

Целта на програмата на първо място е да изясни и определи туристическия потенциал на територията на община Стрелча и да конкретизира основните цели за развитието на туризма в общината, за 2022 г. Тя е разработена в изпълнение на чл. 12, т. 1 и във връзка с чл. 11, ал. 1 от Закона за туризма и е в съответствие с визията, стратегическите цели, приоритетите и дейностите, чиято реализация ще води до утвърждаване на устойчиви схеми за развитие и управление на туристическите дейности, заложен в Националната стратегия за устойчиво развитие на туризма в Република България за периода 2014-2030 г.

Програмата систематизира основните цели и приоритети, заложен в управленската програма на община Стрелча за мандат 2020 – 2023 г. Програмата се изпълнява административно от Общинска администрация, Исторически музей, Туристически информационен център и Консултативен съвет по туризъм - Стрелча. Изпълнението на програмата изисква активното участие на всяка една от заинтересованите страни, работещи за пълноценното постигане на нейните цели – местни власти, туристически сдружения, културни институти и туристически бизнес.

II. ОБЩА ЦЕЛ

Основна цел на развитието на туризма за 2022 г. в община Стрелча е постигане на устойчив ръст на туристическия отрасъл в общината чрез използване на наличните природни и антропогенни ресурси в съответствие с пазарните изисквания и потребителските очаквания за развитие на туризма, чрез:

1. Изграждане и поддържане на необходимата за развитие на туристическата индустрия обща и специализирана инфраструктура;
2. Запазване и повишаване на качеството на предлаганите услуги в туристическата индустрия;
3. Опазване на околната среда и развитие на Стрелча, като зелена дестинация

4. Създаване на нови и поддържане на изградените туристическите атракции и свързаната с тях инфраструктура.
5. Насърчаване на сътрудничеството между институциите на местно ниво и представителите на туристическата индустрия и създаване на възможности за развитие на партньорство.
6. Създаване и реализиране на събитиен туризъм (фестивали, фолклорни събития, събори и др.)

III. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

1. Популяризиране на възможностите за туризъм в общината.
2. Повишаване на привлекателността на туристическите продукти чрез подобряване на инфраструктурата, обслужваща туризма на територията на общината
3. Развитие на специализирани туристически продукти с акцент върху природните дадености, културно-историческото наследство, балнеоложки възможности и събитиен туризъм, поддръжка на паметниците на културата и другите обекти на историческото наследство.

IV. ТУРИСТИЧЕСКИ РЕСУРСИ

Територията на общината е екологично чист район, който предлага възможности за развитие на екологичен туризъм, а също така и на планински, културно-исторически, балнеоложки туризъм. Богатството от културни паметници, традиции и събития предоставят възможности за осъществяване на културно-познавателен туризъм и туризъм, свързан с популяризиране на традиционни празници и обичаи. Лечебните минерални води, изградената леглова база и плувни съоръжения, предлагат възможност за развитието на балнеоложки туризъм . На територията на общината се намират три църкви и два параклиса, които също дават възможност за разнообразяване на туристическите продукти.

Природни туристически ресурси

Територията на община Стрелча се характеризира с мек климат, голямо разнообразие на природни забележителности – скални образувания, микроязовири, хълмове и възвишения, речни долини, планински извори, седловини, билни заравнености и добре поддържани туристически пътеки. Град Стрелча е кръстопът и централен пункт както на стари маршрути, така и с възможност за реализация на нови в Същинска Средна гора, които водят до известни природни и исторически обекти: Панагюрище, Копривщица, Старосел, Хисаря.

На територията на общината са изградени седем еко-пътеки:

1. Туристическа пътека „Банчето – Жаба могила – м. Липите“
2. Туристическа пътека – „Местността "Ненчовец" - местността "Пионерски лагер"
3. Туристическа пътека – „Природни скални образувания – местност “Скумсале”
4. Туристическа пътека - "Град Стрелча - язовир „Калаващица” - местност Чобанка"
5. Туристическа пътека - Град Стрелча - Марков камък – язовир „Чирешката“

6. Туристическа пътека – „Град Стрелча - м. Огледалото - м. Черешата”

7. Туристическа пътека „Киселицата – Кулата”

Културно – исторически ресурси

Община Стрелча притежава богато историческо и археологическо наследство. Свидетелства за това са регистрираните голям брой недвижими паметници: надгробни могили, селищни останки, крепости, култови обекти и др. Важен момент за изясняване на историята на Стрелча са проведените през годините научни изследвания в областта на историята, археологията, етнографията и др.

Балнеоложки ресурси

В Стрелча е добре развит балнеоложкият туризъм. Топлите минерални извори, благоприятният климат, наличната лечебно диагностична леглова база дават възможност за балнеолечение през цялата година. Курортът активно и целогодишно се посещава за отдых, лечение на болни, профилактика и рехабилитация.

Минерален извор „Банчето” град Стрелча

Минерален извор „Банчето” се намира на 1,5 км южно от град Стрелча и е традиционно място за лечение и почивка на поколения стрелчани и гости на града. Разполага с два отделни термални басейна (женски и мъжки), оборудвани с шезлози и чадъри.

Минерален извор „Банчето” е дериватен извор с понижена температура от 29 – 31 °С. Водата е хипертермална- хидрокарбонатно-сулфатно-натриева с флуор - 4,4 мг/л, газ - радон до 200 емана, с относително висока радиоактивност (190-200 емана), която в комбинация с флуор, силициева киселина и газ-радон я прави изключително благоприятна и доказано лечебна на заболявания, отнасящи се към опорно-двигателен апарат, сърдечно-съдови, гинекологични, кожни, очни, спомага оздравителния процес на увредената нервна тъкан. Водата засилва обменните процеси и дейността на клетките, влияе положително на всички жлези с вътрешна секреция, нормализира нивото на кръвната захар и холестерола, има благоприятен козметичен ефект върху кожа, нокти, коса. Водата на Минерален извор „Банчето” може да се прилагат външно, питейно и инхалационно.

По своите физико-химически качества минералната вода в много отношения се доближава до тези на водата в Карлови Вари. Поради изключителните му лечебни свойства върху нервната система, „Банчето” е известно сред местното население като „Лудото Банче”.

ЛЕЧЕБНО - ВЪЗСТАНОВИТЕЛЕН КОМПЛЕКС

В комплекса са обособени:

Минерална баня - разполага с две отделни термални басейна (женски и мъжки) и съблекарни, оборудвани със самостоятелни легла за релакс, отделение с единични и

двойни вани, перлена вана, джакузи, кабинети за масаж, фитнес зала и козметичен салон.

Медицински възстановителен център – оборудван със съвременна техника за физиотерапия и ЛФК. В центъра работи екип от високо квалифицирани лекари, масажисти и рехабилитатори. От физикална терапия с терапевтична цел могат да се възползват желаещите здравноосигурени лица с направление – бланка № 3 - от личния лекар МЗ - НЗОК, както и желаещи на свободен прием. Медицинските услуги са ефективни при заболявания на опорно-двигателния апарат и периферната нервна система, и включват: лекарски преглед, лечение с луга, магнит, интерферентни токове, тонус апарат, диадинамик, йонофореза, ултразвук, стимул, кварц, солукс и масажи.

Закрит плувен минерален басейн - използва се целогодишно за спортно-профилактични цели. Плувният басейн е с размери 10 x 18 м., температура на водата +30° С. Детският басейн е с температура на водата +38° С.

СПОРТЕН КОМПЛЕКС

Открит „Общински минерален плаж” - разполага с осем декара зелена площ, два плувни басейна, единият от които е с олимпийски размери, а другият е с размери 25x12 метра, има и детски басейн, игрище за волейбол, игрище за футбол, открито заведение за хранене. Температурата на водата се поддържа около 27°- 35° С. За сигурността на посетителите се грижат водни спасители.

ОБЕКТИ В РАМКИТЕ НА ГРАДСКАТА ЧАСТ

Исторически музей-Стрелча

Днешният музеен комплекс в град Стрелча се състои от две къщи, разположени в двора на Неделева - Грозева и Неделева къща.

В Грозевата къща са разположени експозициите на музея: "Археология", "Българските земи XV – XIXв.", "Художествен отдел".

В експозиция „Археология”, разположена на първия етаж, може да бъде проследена историята на първите заселници в този регион от каменно-медната епоха до Средновековието. Акцент в изложбата е тракийската гробница и светилище в Жаба могила, разположена на 2 км от града. Гробницата е една от най-големите на Балканите. Голям интерес за посетителите на музея представляват експонатите, открити при проучванията на Жаба могила: колесница-четириколка, акротерий с изображение на горгона Медуза, внушителна с размерите си варовикова плоча с релефно изображение на лъв и полихромна украса в периферията, различни части от пластична украса от входа на гробницата, сребърни апликации, зооморфни стилизирани керамични фигури, керамични съдове и др.

В експозицията значително място заемат и находки, открити в средновековната крепост в м. Галата, построена вероятно по времето на византийския император Юстиниан. Интересни са ключалката на крепостната врата, различни сечива, върхове

на стрели и копия, както и множество накити, сред които изцяло запазени стъклени гривни.

Експозиция „Българските земи XV-XIX век” е разположена на втория етаж в Грозевата къща. Състои се от две зали.

В едната е разположена етнографска изложба, показваща предмети от бита и поминъка на стрелчани в миналото. Другата зала в този отдел е зала "Априлско въстание". Експозицията проследява събитията от идването на Васил Левски в Стрелча и създаването на първия революционен комитет до Освобождението.

Отдел "Художествен" на музея е разположен на третия етаж. Отделът също е с две зали. В едната зала ценителите на това изкуство могат да видят блестящи произведения на Никола Образописов, Цветан Панчовски, Нейчо Дойчев, Стоян Раканов, Вихра Григорова и др. Другата зала е изцяло посветена на местния художник и иконописец Мильо Маринов Балтов, който учи във втория випуск на Рисувалното училище в София (днес Художествена академия) в курса на Ярослав Вешин, един от основателите на Дружеството на южнобългарските художници. Музеят притежава и шест картини на Златю Бояджиев.

В другата сграда на музейния комплекс - Неделева къща, е разположена постоянна изложба за розобера-основният поминък на стрелчани от Освобождението до наши дни. В същата сграда се намира и просторната изложбена зала, в която се експонират временните изложби.

Туристически информационен център

Туристическият информационен център в града се намира в същия архитектурен комплекс, в който е разположен и Историческия музей. Центърът предоставя информация за културните и природните забележителности в района на общината, подпомага гостите на града с резервации в хотели и заведения за хранене и развлечение, съдейства за организиране на туристически атракции и екскурзии, транспортни услуги, предлага каталози, рекламни брошури и карти. Всяка година ТИЦ участва в туристическите изложения в София, Пловдив и Велико Търново и филмови фестивали с рекламно-туристическа насоченост със собствени филми за Стрелча.

Народно читалище

НЧ „Просвещение – 1871“ Читалището е основано през 1871 г. и изиграва важна роля в историята и обществения живот на Стрелча. Настоящата сграда в центъра на града е построена с доброволния труд и със средства на населението. Открита е на 27. IX. 1964 г. в нея има построен салон, библиотека с отдели за възрастни и за деца, гримборни и други зали. В НЧ „Просвещение – 1871” съществуват групи за автентичен фолклор за деца и възрастни, народни танци, самодеен театрален колектив и фолклорен театър.

Градски парк - Стрелча

Паркът е разположен в централната част на двата бряга на река Стрелчанска Луда Яна. В тази част се намира Градска минерална баня. В парка са разположени

следните паметници: Хан Аспарух, Васил Левски, Мильо Балтов, Иван Балтов, Стоян Виденов.

ОБЕКТИ ИЗВЪН ГРАДСКАТА ЧАСТ

- Тракийска могила – Жаба могила
- Средновековна крепост – Галата
- Скални светилища – Качулата-Скумсале-Кулата

АНАЛИЗ

Силни страни

- Благоприятното транспортно – географско положение и наличието на основни пътни и ЖП артерии.
- Наличие на екологично чисти територии, благоприятен климат, богато биоразнообразие.
- Богато културно-историческо наследство, местни исторически забележителности.
- Развита хотелска база.
- Наличие на действащ Туристически информационен център.

Възможности

- Наличие на възможност за разработване и промотиране на качествен и разнообразен туристически продукт и използване на създадения имидж на туристическа дестинация.
- Възможности за привличане на местни и чужди инвестиции в туристическия сектор.
- Възможности за финансиране от фондовете на Европейския съюз.
- Възможности за развитие на алтернативни форми на туризма - пешеходен, селски, културен, екотуризъм, лечебен и др.
- Повишаване на рекламата за местния туристически продукт и за туристическите ресурси в общината.
- Развиване на достъпа до значими местни паметници на културата, чрез изграждане и организиране на маршрути за гости и туристи.
- Развиване на съвместни туристически продукти с други общини от региона.

Слаби страни

- Негативни демографски тенденции.
- Ниско равнище на доходите в общината.
- Недостатъчно качество на обслужване и подготовка на заетите в областта на туризма.
- Недостатъчни инвестиции за реконструкция и модернизация на съществуващите места за настаняване.

- Недостатъчно туристически атракции, които да увеличат престоя на туристите.
- Належащи ремонтни дейности: сграда Исторически музей; Неделева къща.

Заплахи

- Продължаващо влошаване на демографските характеристики и неблагоприятни миграционни процеси.
- Конкуренция от страна на други общини и туристически обекти в района и областта, които да привличат част от туристопотока.
- Недостатъчни инвестиции в туризма, най-вече в посока разширяване спектъра на туристическите атракции в общината.
- Не удовлетворяване на нарастващи изисквания по отношение на качеството на предлагания туристически продукт.
- Наличие на конкурентни туристически продукти в съседните общини.
- Намаляване потока от български туристи поради ограничените финансови възможности.
- Емигриране на квалифициран трудов ресурс от общината.
- Недостатъчно развити публично частни партньорства.
- Ковид пандемията.

Цели на програмата

Целите на програмата са съобразени съгласно чл. 11, чл. 12 и чл. 13 от Закона за туризма. Главна цел на програмата е постигане на устойчиво развитие на туризма в Община Стрелча, разнообразяване на туристическите услуги в общината, базирани на специфичното природно , културно и историческо наследство.

Специфични цели

- Изграждане и поддържане на инфраструктурата, обслужваща туризма на територията на общината, включително местните пътища до туристически обекти.
- Изграждане и поддържане на туристически обекти, които са общинска собственост или за които правото за ползване и управление е предоставено на общината.
- Създаване на трайна връзка – община, музей, хотелиери, читалище, библиотеки, неправителствени организации.
- Постигане на рекламен продукт за миналото, настоящето и бъдещето на общината.
- Провеждане на активна маркетингова политика на дестинацията за популяризиране и утвърждаване нейния имидж на туристическия пазар.
- Създаване на нови културни събития в общината и нови допълнителни развлекателни дейности.
- Насърчаване на творчески таланти свързани с художествено творчество, литературата и историята на общината.
- Взаимодействие и членство на общината в туристически сдружения и в съответната организация за управление на туристическия район.

Общи приоритети

-Изграждане на нова и поддържане на съществуващата инфраструктура, обслужваща туризма на територията на общината и на туристически обекти – общинска собственост.

-Изграждане и поддържане на туристическите атракции, базирани на културните ценности по Закона за културното наследство, културните институти по Закона за закрила и развитие на културата, защитените територии по Закона за защитените територии.

-Изработване на проект: „Проучване и разработване на минерални извори на територията на общината“ - история, балнеология, социализация.

-Изработване на проект: Консервация, реставрация и социализация на тракийска гробница „Жаба могила“.

-Изработване на проект за проучвания, социализация и реклама на скален мегалитен комплекс (Качулата-Скумсале-Кулата).

-Организиране на събития и мероприятия с местно и национално значение, които допринасят за развитието на туризма.

-Реклама на туристическия продукт, ефективна маркетингова политика за популяризирането и налагането им на туристическия пазар.

-Повишаване на енергийната ефективност и въвеждане на екологични технологии в областта на туризма.

Конкретни приоритети в рамките на мандат 2019 – 2023 г.

- **Изготвяне на проект Консервация, реставрация и социализация на тракийска гробница „Жаба могила“**
- **Изготвяне на проект за реновиране на Исторически музей – Стрелча**
- **Изграждане на Туристически информационен център.**
- **Възстановяване паметника на Иван Ангелов Балтов.**
- **Създаване на атракционен парк в градската част.**

Източници на финансиране:

Средствата за развитие на туризма и реализирането на долупосочените дейности, съгласно чл. 60, ал. 1 от Закона за туризма се набират от:

- Туристически данък, съобразно чл.60, ал.1, т.2 от ЗТ
- Дарения и помощи, съобразно чл.60, ал. 1, т. 3 от ЗТ.

Очаквани резултати

-Ефективно туристическо развитие, подчинено на опазването, възстановяването и съхраняване на природното и културно-историческо наследство за бъдещите поколения.

-Създаване на пакет услуги съвместно: община – музей – хотелиери – читалище – не правителствени организации.

-По-високо качество на живот на местното население в общината в икономически, социален и психологически аспект.

- Решаване на маркетингови задачи и постигане на стандартите за качество на предлаганите туристически услуги.

-Устойчивост и надграждане на туристическия продукт.

V. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА ЗА ТУРИЗЪМ - 2022 г.

ПРОЕКТ!

ДЕЙНОСТ	СРОК	ПРОГНОЗНОФИНАНСИРАНЕ	ОТГОВОРНОЗВЕНО
1. ИНФОРМАЦИОННА И РЕКЛАМНА ДЕЙНОСТ			
1.1. Промотиране на община Стрелча в медийното и интернет пространство като разпознаваема туристическа дестинация.	Целогодишен	Без финансиране	Секретар на община; ТИЦ - Информатор
1.2. Изработване на:	Целогодишен	Общо 500 лв. Съфинансиране от закупуване на всяка страница от съответните търговски обекти	ТИЦ - Информатор
-Брошура „Балнеология”	Март 2022 г.	500 бр.	
-Преиздаване и актуализиране на брошурата „Места за настаняване“	Юни 2022 г.	1000 бр.	
1.3. Популяризиране на ТИЦ и местата за настаняване, туристически забележителности в социалните мрежи и сайтове и в медиите	Целогодишен	Без финансиране	ТИЦ – Информатор
1.4. Изработване на нови артикули сувенири, представлящи общината – магнити, чаши, химикали и др.	Целогодишен	200 лв. Съфинансиране от приходи от продажба	Секретар на община, ТИЦ - Информатор

<p>1.5.Участие в туристически изложения:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Международна туристическа борса „Ваканция Експо 2022” със собствена атракционна програма и щанд - м. април; - Изложение „Уикенд туризъм” - Русе – м. май; 	Целогодишен	Финансиране от дарения	ТИЦ – Информатор, Секретар на община
<p>1.6 Изработване на Пътеводител, съдържащ информация за маршрути на забележителности около Стрелча, рекламни материали на местата за настаняване и заведения.</p>	Целогодишен	2 500 лв.	ТИЦ – информатор Секретар на общината.
2. ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА СЪБИТИЯ С МЕСТНО И НАЦИОНАЛНО ЗНАЧЕНИЕ			
<p>2.1. Използване на културния календар за туристически цели – Тодоровден, Фестивал на етеричните култури и туризма, Празник на града и Празник на дегустацията на местни храни и напитки, Етнографски фестивал на Средногорието</p>	Целогодишен	Съобразно средствата, заложиени за Културния календар	Зам.-кмет по туризма, Секретар на община, Информатор - ТИЦ
<p>2.2.Изготвяне и разработване на Проект: „Фестивал на етеричните култури и туризма“</p>	Януари	Външно финансиране	Информатор – ТИЦ Зам.-кмет по туризма, Секретар на община
<p>2.3 Разнообразяване на културните събития , организирани от Исторически музей и Читалището през летния сезон с цел осмисляне на свободното време на туристите и почиващите. Ситуиране на открита сцена в Градския парк . Осигуряване на културна програма в местата за настаняване в града по тяхна заявка</p>	Май-септември	Без финансиране	Исторически музей НЧ“Просвещение1871“
<p>2.4 Празник на минералната вода, съпътстваща проява като част от традиционният празник на гр. Стрелча.</p>	Юли	1 000 лв.	ТИЦ - информатор
3. ИЗГРАЖДАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА ТУРИСТИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА.			
<p>3.1. Поддържане на парковите пространства, градинките и зелените площи в града</p>	Целогодишен	Общински бюджет	Директор на ОП „БКС и

			ОИ”
3.2. Поддържане на уличното осветление към всички туристически обекти.	Целогодишен	Общински бюджет	Енергетик-поддръжка
3.3. Промотиране на изработените 7 маршрута за планинско колоездене –Стрелча – яз. Калаващица – Жаба могила; Стрелча - По билото през вр. Стръмонос; Стрелча – м. Белотруп – яз. Калаващица; Стрелча – обиколка на изток покрай вр. Чобанка; Стрелча - вр. Вълк – яз. Калаващица; Стрелча – обиколка на североизток; Стрелча – м. Огледалото, презентирани на информационната платформа МТБ Справочник – https://info.mtb-bg.com	м. юни	Без финансиране	Секретар на общината
3.4. Регулярни обходи на туристическите пътеки и предприемане на мерки за поддържането и възстановяването на евентуални щети.	Целогодишен	Общински бюджет	Общинско ръководство, КСТ
3.5. Изграждане на площадка, пейки, осветление и монтиране на сцена на открито в Градски парк, Стрелча	Февруари - април 2022 г.	5000 лв.	Зам.-кмет по туризма, секретар на общината, ТИЦ - Информатор
3.6. Изграждане на ТИЦ в централната градска част на Стрелча	Януари – юни 2022 г.	По договор с ДФ „Земеделие“ и МИГ – „Панагюрище – Стрелча – Лесичово“	Община Стрелча
4. ПОДДЪРЖАНЕ И ОПАЗВАНЕ НА ПРИРОДНОТО И КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА СТРЕЛЧА			
4.1. Поддържане на архивен – видео, снимков и текстови фонд на ТИЦ	Целогодишен	100 лв.	ТИЦ - Информатор
4.2. Подготовка и реализиране на проект: „Достойното място на Стрелча в Априлското въстание 1876 г.“	Целогодишен	По договор с ДФ „Земеделие“ и МИГ – „Панагюрище – Стрелча – Лесичово“	Община Стрелча НЧ „Просвещение 1871“

			ИМ-Стрелча
5. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ			
5.1. Издръжка на ТИЦ	Целогодишен	15 900 лв.	Гл. счетоводител
5.2. Дейности по категоризацията и прекатегоризацията на туристическите обекти	Целогодишен	Общински бюджет	Специалист СДТ
Общо средства:		25 200 лв.	